BUKA MAGUMULO DA:POLA:NA EBE KODAKODA TABONO MAGUMU TANALOLA

A:da:me (Luk 3.38; Lom 5.14; 1 Kol 15.22,45; 1 Tim 2.13-14; Yud 1.14)

A:da:meko ebe Godote dosiyodiliya ebe dopo lumagila, ebete ebe damela tuwaeamo osiyodiliya. Me A:da:mete ebeno kamiyale Ibiago, iba:te epo bilibilinomo magumulo dopopima: ediya Godokono totomu tabo dadikamidaliya, iyo, ebe tetene wagilimite mamo pemaigi epo bilibilinomate atumu Godokono iyaiya totomu tabo owakalamiya.

A:ibalayama

A:ibalayamako ebe Yu Epo bilibilinomono ewono nabiwila. Iyalo tetelo Godote ebe aniya, ebete ebeno nabiwino opo atepate oli opo ida:mo ka:toma:, mabu Godote ubi iyatiya ebe ega:walo ebeno walone gudi ibi bilibilinomate ebe oli opolo uwomua: tetelo kilukulionama:. Ebema: A:ibalayamate Godokono tabamo tuduwatate, Godote ebe diyatumiya ebete ebe mulu opamo gito tiya, me tetelo epate ebe opo Isalaela opoma: ka:minaka. Nanitabola, A:ibalayamate ebe opo kawonomono iyaiya duliyomololo eba watatepaonatolo, ebeno a:e uwomuamo eba kunu okolinami.

Godote ebeno nopo A:ibalayamatamo ma kunu iyatiya, ebe ega:walo ebeno walone gudi ibi bilibilinomate Godokono ubi tanalamo nanitabolo da:tudila:onakoma:na:, ebete ibi

ebeno ga:lima gudima: eba ka:la:minalo ibi wadenomamo ba:buiyalatelenamene. A:ibalayamakono kamiyaleno mailo Selatela, iba:te tete geyageyanomolo gudia:no okolionamiya, wiyasiya A:ibalayamate kadelenomoma: eba eda:nalo, Godokono anoano osiyodilo tanalodo Selate gudu Aisa:keko ebo alaimiya.

A:iga (Gal 4.21-31)

A:igako ebe A:ibalayamakono kamiyale Selakono wiya: woko buwelela. Selate gudu alaimia:no ebete A:igako ebo aniya, ebete A:ibalayamago kapiyama: keda:ma:, ebene ebe gabodo A:igate A:ibalayamakono gudu Isamaelako alaimiya. Wiyasiya dopamo tetelo Godote nani tabo A:ibalayamatamo egiya, ebete ebetamo Selado gudu kikaema:, A:igagodonea:, iyo, ebete ubi ma kunu iyatiya, Selakono gudu Aisa:kekono walone gudi magumudo me opo epono Igilo Mula:dawa Ya:sute me opamo kapowakalama:.

Ebene Selate Aisa:keko alaimite, tete idilo ebete A:igatamo da:dowiya ebe mabuma: ebe iyabaiamo gito alibiya. Ebe tetelo A:igate ebeno gudu Isamaelago tote Sainai Ununomo Damelalo ebo nokolionamiya, ebe damela ebe Godote A:igakono walogabo apune Mosesetamo iyaiya totomu tabo dikameiya ebe atu damelala. Me mabuma: Polote Galesiya bukalo a niyatuamena, A:igako ebe ulima: eda:na. Ma kunu piyate demalagidilona, iba:te Godokono totomu tabo bilibilinomamo eba tudila:onalo Godote ibi ebeno tuputupupima:

ebo keka:la:imene, ebe epo niyaniyala. Iba:te mibo woko magumulo eba ilukulionalo wade tanalo idi Godogodone a:kelawenama:na:, eba kunu wiya: woko buwele A:igate ebeno gudu Isamaelako mabuma: wade tanalo idi kelawiya:.

Wiyasiya Ya:sute kewa olotolowalo dosiyodiliya, piyate ebe tanalo nanitabokobi da:midina, ibino tanalo iyala. Godote ibino nanitabokobi midi tanalodo ibino kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo degebolelaemene ibi kapiya ebeno nani tuputupupima: ebo keka:la:imene.

A:loni (Luk 1.5; Ali 7.40; Yu Epo 5.4; 7.11; 9.4)

A:loniko ebe Libaikono walone gudu idila, me Libaite Ya:ikobokono 12 dubu gudi magumulo idima: eda:nami. Yu epo bilibilinomo magumulo Godote A:loniko ebe lawiya ebete ebetamo kalimagono inamabu ikameodawama: keda:nama:, ega:walo ebe atu tetelo Godote negiya A:lonikono walogabo apune ebeno walone dubu gudi kapiyate ebe atu woko Yu epo mabuma: bosiyodilonakoma:na:.

Me A:loniko ebe Mosesekono naniwila. Yu epate Isipiti opolo mibomibo wiya: wokonomo osiyodilo magumulo eba ilukulionalo, ibi netewate Godokono elawamo ebe opone ibi ebo wagailiya iba:te Ka:inane opamo ka:tolaema:. Me Ka:inane opo ebe Godote dopamo A:ibalayamakono walone guda:tamo nanitabolo ikalaema: degiya ebe opola.

Aisa:ke (Ali 7.8; Lom 9.6-9; Yu Epo 11.9)

Aisa:keko ebe A:ibalayamako ega:walo Selako ibino gudula, Godote ibino nanitabokobi midi mabuma: anoano osiyodilo tanalodo iba:tamo ikalamiya, ebete dopamo tabo nanitabonomolo keba kunu kegiyale eba kunu. Me mabuma: Godokono igilo mula: tanalote me opo epo bilibilinomatamo Aisa:kekono walone gudido piya, iyo, Ya:sute Yu epo magumudo me opamo pawokaliya.

Aisaya (Ma:t 3.3; Ali 8.30; Lom 9.27-29)

Aisayako ebe Godokono woki awakalimipi magumulo wade wokodawanomo idima: eda:nami. Aisayakono walogabo apune Ya:sute pete me opolo eba pokolinalo kebe tanalo bilibilinomate ebetamo da:pemaimioma:na:, Godote Aisayado ebe tanalo bilibilinomo dopamo awokalilamenaki.

Ba:baloni Kawo Duliyomolo

Ba:baloni ebe kawo duliyomolonomo idino mailola. Iyalo tetenomolo ebe duliyomolono opo epate Yu epago eba gowelaolo wato kikopu delawiya, ebe mabuma: iba:te Yu epo bilibilinomo epetapi ibino mulu opamo ebo magataliya, iba:te ebolo 70 ulama magumulo wiya: woko iba:tamo osiyodilolenamiya (Ma:t 1.11-12,17; Ali 7.43).

Awokala Bukalo Yonete Ba:baloni kawo duliyomolo idino tanaloma: gita, ebe Ba:baloni duliyomolo idi ebe ulila, ebe ulite Yoneko tetelo Loma kawo duliyomolono nanitabokobi midia:pino kuba osiyodilole tanalo ebe awokalimita, ega:walo ebe ulite ka:lo a tetelo me opo kawonomolo dilukuliona ebe

nanitabokobi midia:pi bilibilinomono tanalo atumu ebe kawokalimita (Awo 14.8; 17.5; 18.1-24).

Ba:ilama (2 Pit 2.15; Yud 1.11; Awo 2.14)

Me dubu Ba:ilamagodolo kawo elawonomote nitanami Godokono iyaiya woki tanalo ka-wokalilamenakoma:, wiyasiya ebe mani ka-wonomamo eba malagidilonalo tete epetapilo Godotamo tuduwatama: ubia:noma: eda:naki.

Ebema: tete idilo Mowa:ba opo epate Yu epago gowelaoma: eba wagelitalo, ibino kawo elawodubute Ba:ilamatamo tabo ma kunu alibiya, ebete ebetamo pete ebeno ololo apulo Godoko kanama: ebete Yu epo gowela magumulo elawoa:kobi ka:midilima:. Ebene Godote Ba:ilamako naniya, “A:ma: akotoala:,” wiyasiya Ba:ilamate Mowa:ba epono kawo elawodubugodone kawo maninomo nelaemu malagidiliya, ebema: ebete Godokono tabamo tuduwata:no ebeno donoki-goeo unamo okolite ebeno to gabodo gito wagilimiya. Ebe mabuma: Godote ebeno nopodawa ebo nalibiya, ebete gabo tetelo Ba:ilamako kananakapuima:. Ba:ilamate Godokono nopodawa umia:no, wiyasiya ebeno donoki-goeote ebe umite tole lawete ebamo gito nutiya. Ebene Ba:ilamate dowate donoki-goeo gaubamo danagalimiya, ebe tetelo Godote elawo donoki-goeotamo ebo ikamiya ebete Ba:ilamakono daedale woki tanaloma: lumagino tabo madodamo ebe kawiya kanama:.

Da:ibidi

Yu epono kawokawo elawodubu bilibilinomo magumulo Da:ibidiko ebe idila,

ebeno mailote elawodubu bilibilinomo epetapino mailo odoiliya. Ebeno oli ape tetelo ebete Godoko kawonomamo nemalagidilonami, ebema: Godote ebe lawiya kawo elawodubu gobebobolo woko kosiyodilonama:. Da:ibidite Godoko amamateno oale bilibilinomo epetapi osiyodilolete, ebe oaleno iyaiya tabono tanalo Sam Oale Bukamo ebo akuloliya.

Ebene Da:ibidikono walogabo apune kawo tanalonomote ma kunu pemaigiya, ebeno walone gudi magumulo epono Igilo Mula:lelamedawa Ya:sute ebo awakoliya, Godote ebeno woki awokalimipi magumudo dopamo keba kunu ka:kiyawaonakile eba kunu (Ma:t 1.20-21; 22.41-45; Mak 12.35-37; Luk 2.4-7; 20.41-44; Lom 1.3; Awo 22.16).

Elaya (Ma:t 11.14; Mak 9.4; Lom 11.2; Ya:i 5.17)

Godokono woki awokalimipi magumulo Elayako ebe idila, Godote ebedo kawokawo anoano tanalo epetapi osiyodilolenaki.

Epo Obamo Waduba:midaole Tanalo

Ya:suko tetelo Yonete Yodane kolo-molo epo bilibilinomo epetapi obamo waduba:midaolea:no, ebete ibi nanaliya iba:te ibino iyaiya kubane olobila:ote obamo aduba:mida tanalo ebo kelaema:, mabu epo epetapiate ebe tanalodo kiyatawaoma:na: iba:te ibino ilukuli magumulo iyama: eda:ote Godotamo tudila:oma: ubi biyatinakoma:na:.

Ebema: ebe tetene wagilimite me teta:mo pemaiga, kebe lumagite Ya:suko nanitabokobi midite obamo aduba:mida tanalo delaemene,

ebe tanalote me netewa-kapiya tanalo ka-wokalilaemene.

1) Ebe lumagite ebeno iyaiya kuba osiyo-dilole magumune nanitabolo olobigi.

2) Ya:sute kewa olotolowalo ebeno kuba egebolemete da:dodolomatilimiya, ebete ebe tanalo nanitabokobi na:midina.

3) Ebete ubi niyatina ebeno okoli magumulo Godokono ubi tanalamo ka:tuduwatanama:.

Godoko Amamateno Iya Moto

Yelusalema kawo duliyomololo Yu epono Godoko Amamateno Iya Motote na:enami, ebene iba:te iyaiya tete epetapilo Godotamo kalakala soliyomu kosiyodilolema: ebamo dal-adabutinakiya, iba:te ebe motolo kalimagono inamabu ega:walo nilakapo inamabu epetapi Godotamo ebo ikameonakiya.

Piyate Godoko amamatema: da:pelamenakiya, iba:te ebe motono kala magumumo opila:ote ebamo utitatama: talenate kitanamia:, wiyasiya Godotamo kalimagono ikameopi dubu kapiyate moto guamo opila:oma: modoboma: eda:onamiya, iyo, iba:te epo epetapi mabuma: moto guno Talena Bailo Godotamo woko ebo osiyodilonakiya. Ega:walo ulama bilibilinomo magumulo kapiya tetenomolo Godotamo kalimagono ikameopino Kawo Watodawanomote a:ka:tuwa: ebe motono Talena Bainomamo nopeganaki, Yu epo bilibilinomono iyaiya kuba osiyodilole mabuma: ebete Godokono ololo apulo kalima ebetamo ebo nikameonaki.

Ega:walo ebe motono kawo tanalonomo

idi ebe ma kunula, dopamo ebeno Talena Bai ega:walo Talena Bainomo tetenomolo kaliku ubilite nitanami. Wiyasiya Ya:sute da:iya me kaliku ubilite bolegale unune wagilimite opamo gito piwisigiya, mabu Godote ubi niyatiya ebe osiyodilo tanalodo me opo epo ma kunu kiyatulaema:, ebete gabo a:iyamidiya ebeno ololo apuamo Ya:suko nanitabokobi midipiate tolea:no ebetamo ka:pelamenakoma:.

Godoko Amamateno Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Moto

Yu epate 40 ulamamo bulu opolo eba latepaonatolo, Mosesete Godokono ubi tanalamo tuduwatate me Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Moto ebo adipatiya, epate opo idine opo ida:mo dowapata:lamenama:na: me motote iba:godolo eba itanalo iba:te Godoko ebolo kamamatenakoma:.

Me moto gulo Talena Bai ega:walo Talena Bainomo na:pola:namiya, ebene Talena Bainomolo Godokono Talena Bokosete itanami. Godote ebeno teni kawokawo totomu kebe kawokawo nokola netewa unamo kakuloliyale, Mosesete ebe nokola ebe Talena Bokose magumamo alomiya iba:te ebolo ka:pola:nama:. Ebene Yu epate Godoko Amamateno Iya Moto Yelusalemalo etea:no, iba:te dopamo ibino iyaiya kuba osiyodilole mabuma: me Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Motolo kalimagono inamabu Godotamo ikameonakiya.

Godokono Kawokawo Nopo Netewa Ebete Epo Mabuma: Dalomiya

Me opo epo magumulo kebe tetelo dubu netewate nopo idi diyatima:na:, dubu idite iditamo wade tanalo idi osiyodiloma: eba analo, ebeno namutudawate ebetamo wade tanalo idi osiyodiloma: atumu kakanamene. Wiyasiya Godokono nopo iyati tanalo eba kunua:, ebete epatamo kebe wade tanalo osiyodiloma: dowagelemene ebe a:ka:tuwa: kegemene. Godokono Bukate a niyatuamena ebete kawokawo nopo netewa ebeno epo mabuma: alomiya.

Tagala Nopo – Godote Mosesetamo ebeno totomu tabo eba ikameolo, ebete ebe naniya kebe epate ebe totomu bilibilinomamo nanitabolo da:tudila:onakoma:na:, ibi kapiyate ebeno epoma: beda:onama:na:. Wiyasiya me opo epo niyaniyala, mabu ibi magumulo lumagi idigodolo elawo kitana: Godokono ubi tanalo bilibilinomamo eba tuduwatanalo ebeno nani tuputupudawama: keda:nama: (Luk 1.72; Ali 3.25; 7.8; Gal 3.17; Yu Epo 9.1).

Oli Nopo – Walone tetelo Godote ebeno nopo idi Ya:sudo atamo ma kunu awokalimiya, Ya:sute kewa olotolowalo epo mabuma: kebe tanalo kosiyodiliyale, piyate ebe tanalo nanitabokobi da:midima:na: Godote ibino iyaiya kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo egebolelamete ibi ebeno nani tuputupupima: ebo keka:la:imene (Ma:t 26.28; Mak 14.24; Luk 22.20; Lom 11.27; 1 Kol 11.25; 2 Kol 3.6; Yu Epo 7.22; 8.6-13; 9.15; 10.16,29; 12.24; 13.20).

Godokono Nopopi (Ma:t 4.11; Mak 1.13; Luk 1.8-20,26-38; 22.43; Ali 12.6-11; 27.23; Yu Epo

1.14)

Godokono nopopiate ebeno Unu Duliyomololo ebeno ololo apulo ilukuliona. Iyaiya tete epetapilo Godote ibi me opamo apalibolenako iba:te ebeno epo eba buiyalatelenalo ibi kowalubilinama:, ega:walo tete epetapilo iba:te ebeno epatamo ebeno tabo ebe watenaka. Godokono nopopi ebe uliyanala, wiyasiya tete epetapilo iba:te me opo epono ololamo epatamo pemaimionaka.

Godokono Talena Bokose (Yu Epo 9.4; Awo 11.19)

Me bokose Yu epate Moseseko tetelo kewamo osiyodilote, wiya kawonomo golodo inamabuamo gito muliya, ebene Godote ebeno teni kawokawo totomu tabo netewa nokolamo dakuloliya Mosesete ebe nokola, ega:walo A:lonikono gaubu, ega:walo ma:na mailagono bae kalili me bokose magumumo ebo alomiya. Me bokosete Godoko Amamateno Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Motono Talena Bainomolo itanami, mabu ebe bokose ega:walo ebe magumulo da:pola:namiya ebe inamabuate talenanomoma: eda:onamiya, iyo, ebe inamabu magumudo Godote ebeno kawo elawonomo ebeno Yu epatamo awokaliminaki.

Godokono Totomu Tabo Ebete Mosesedo Epatamo Dikalamiya

Iyatawaopiate negelana Godokono Bukalo dopo paibu buka ebe Mosesete Godokono iyaiya tabo dakuloliya ebe bukala, iyo, Godote Sainai Ununomo Damelalo kebe iyaiya totomu tabo ega:walo iyatulame tabono tanalo ebe-

tamo dikameiya, ebe tanalo bilibilinomate me buka magumulo ba:pola:na.

Godotamo Kalimagono Ikameopi

Moseseko tetelo Godote Yu epo magumulo dubu epetapi alomiya, iba:te epono iyaiya kuba osiyodilole bilibilinomo mabuma: ebetamo kalimagono inamabu ikameopima: keda:onama:. Me dubate dopamo Godoko Amamateno Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Motolo ibino woko osiyodilolenakiya, wiyasiya walone tetelo Yu epate Yelusalemalo Godoko Amamateno Iya Moto detiya, ebe tetene wagilimite Godotamo kalimagono ikameopiate woko ebolo osiyodilolenakiya.

Me dubu magumulo kapiyadawate ibino Kawo Watodawanomoma: eda:nami, ebete ulama bilibilinomo magumulo kapiya tetenomolo epo bilibilinomono kuba osiyodilole mabuma: gautu-goeono kalima Godotamo ikameonaki, ebete ibino kuba bilibilinomo egebolelamete ka:dodolomatililaema:.

Guliki Epo Ega:walo Ibino Tabo

Ya:suko tetelo me epate ibino Guliki opolo ilukulionamiya, ibino kawokawo duliyomolo netewano mailo ebe A:tenese ega:walo Kolin-ila. Me Guliki epono iyaiya sukulu wade-wadenonomola, ebema: ibino iyatawate iyaiya opo epo epetapino iyatawa nanitabonomolo odoiliya. Me mabuma: opo kawonomolo epate Guliki epono mulo iyatulame ega:walo osiy-odilole mabuma: ibi unamo nowadipalatele-

namiya.

Ega:walo me tanalo idila. Ebe tetelo opo kawonomolo piyate sukulamo da:tolamenakiya, iba:te buka ka:la:miole tanalo ega:walo tabo kiyawao tanalo ega:walo bukamo tabo akulole tanalo Guliki tabamo ebo iyatawaonakiya. Ebe mabuma: Godokono Buka magumulo da:pola:na piyate ebe iyaiya buka dosiyodiloliya, ibi bilibilinomo epetapiate ibino iyaiya tabo Guliki tabamo ebema: akuloliya.

Ibi (2 Kol 11.3; 1 Tim 2.13)

Ibiko ebe dopo dubu A:da:mekono kamiyalela. Godote me opo kawonomo ega:walo iyaiya inamabu bilibilinomo eba osiyodilolelo, sikisi egela tetelo ebete A:da:meko osiyodilote, ebene ebe dubuno ala goa kapiya lawete Ibiko ebo osiyodiliya. Ebene Saitanate kaluno ololamo Ibitamo da:pemaigiya, ebete ebeno a:da: elemasigi tabamo tuduwatate, Godote dopamo kebe da:imi naoma: talenama: kegiyale, Ibite ebe da:imi gito niya ega:walo ebete da:imi epetapi ebeno awitamo ikamete, ebete atumu gito keniya. Eba kunu Godokono totomu tabo wakalamipi magumulo ibi netewapi ebe dopopima: ediya, ebema: ebe tetene wagilimite me opo epo bilibilinomate Godokono iyaiya totomu tabo atumu a:kowakalaminakiya.

Isalaela

Isalaela mailo ebe Godote A:ibalayamakono walone gudu Ya:ikobotamo dikamiya ebe mailo idila. Walone tetelo Yu epate ibino Ka:inane opotamo me atu Isalaela mailo ebe kikamiya,

ebema: ka:lo me opo epate ebe opo me mailamo ka:minaka.

Isipiti

Isipiti opo ebe Isalaela opo niyakabolo ditana ebe opo idila. Dopamo tetelo Yu epate me Isipiti opolo 400 ulamamo eba ilukulionalo wiya: wokopima: eda:onamiya (Ali 7.30-38).

Iso (Lom 9.13; Yu Epo 11.20; 12.16-17)

Aisa:kekono nedewale dubu gudi Ya:ikoboko ega:walo Isoko magumulo Isote naniwima: eda:nami. Wiyasiya tete idilo ebete ebeno bae kape kopoliyama:, kapiya teteno bae ekawigodone eba lawelo ebeno dopo guduma: eda: tanalo kawo tanaloa:ma: gelo ekawitamo gito ikamiya.

Ka:inane (Ali 7.4-16,44-45; 13.19-20; Ya:i 2.25)

Ka:inane opo ebe Godote Yu epatamo ikalaema: ibino ewono nabiwi A:ibalayamatamo nanitabonomolo degiya ebe opola.

Kawo Elawodubu Elodi

Godokono Bukalo netewa-netewa kawokawo elawodubate Elodi mailamo dilukulionamiya, ale ebe dubuno tanalo ma kunu ulamenama:.

1) Ya:sute dawokaliya ebe tetelo dopo Elodite Yudiya opono kawo elawodubuma: eda:nami (Ma:t 2.1-22; Luk 1.5).

2) Ya:sute Godokono tabo anoano osiyodilole tanalago da:kiyawaonatiya ebe tetelo Elodi idite Ga:lili opolo kawo elawodubuma: eda:nami. Me Elodite Elodiyasiko ebeno kamiyalema: pilo gabodo lawete, ebene ebete Yoneko obamo waduba:midaoledawano wato gito itamidamiya, ega:walo Ya:sukono a:e tetelo

Paeletete ebe me Eloditamo alibiya ebete ebeno tanalo kanagiyamidaema: (Ma:t 14.1-12; Mak 6.14-29; Luk 23.6-12).

3) Ya:sukono alibolepi dubate ebeno sosi wagilima: iyaiya opo epetapilo woko dosiyodilolenamiya ebe tetelo Elodi idite kawo elawodubuma: eda:nami. Me Elodite Yonekono naniwi Ya:imesikono wato itamidamete, ebene ebete Pitako anakapuima: atumu kowageliya (Ali 12.1-23).

4) Ega:walo Elodi idi ebeno mailo idi ebe Agilipatela, ebete gabamanino tabo anagiyamida bailo Polokono iyaiya tabo olowiya (Ali 25.13–26.32).

Keliso / Mesaya

Epate Ya:suko me netewa mailamo ka:minaka. Keliso mailo ebe Guliki epono tabo mailola, ega:walo Mesaya mailo ebe Yu epono tabo mailola, wiyasiya ibino magumu kapiyala, ebe magumu ma kunu itana, 'Godokono Alibodawala.'

Kewa Olotolowalo Lumagi Tupuguimi Tanalo

Ya:suko tetelo Loma gabamanino osiyodilo tanalo ma kunula. Kebe tetelo lumagi idite kawo kuba tanalonomo dosiyodilomene, keba kunula:ka: ebete dowa magumulo lumagi idi danakapuimene, ebe tetelo iba:te ebeno kuba wiya ikaema: kewa olotolowamo eba tupuguimilo ebeno kotamo ega:walo agowamo ikoko kanagilamolema:na:. Ebene iba:te ebe kewa lawete damelamo gito kaima:na:, epate ebe eba umitalo ebete kawo temetema:go ebe osiyodilo gabodo eba kunu ka:ema:.

Libai (Yu Epo 7.5,9,10)

Ya:ikobokono 12 dubu gudi magumulo Libaiko ebe idila. Dopamo Godote Moseseko aniya, ebe Amamateno Sipi-goeogoeo Tama Awokowiamida Motolo me Libaikono gu dubu kapiyate epo epetapi mabuma: woko kosiyodilolenama:. Walone tetelo Yu epate Godoko Amamateno Iya Moto Yelusalemalo detiya, Libai gu dubate atumu ibi a:ka:tuwa: woko ebolo osiyodilolenakiya.

Loma Kawo Duliyomolonomo

Ya:suko tetelo Loma duliyomolo ebe Itali opo epono kawo duliyomolonomola, ibino kawo elawodubunomo Sisako ebeno gabamani wokopiago me duliyomololo ilukulionamiya. Me Loma kawo duliyomolone Sisate ebeno gowelaopi iyaiya opo epetapi bilibilinomamo alibolenaki, iba:te ebe opolo eba nilukulionalo epagodone ta:kese mani kawonomo uwatelamete ibino gabamanino iyaiya woko kosiyodilolenama:. Ebe mabuma: ulama epetapi bilibilinomolo Yu epate ubi niyatinamiya Loma epono gowelaopi ibino Isalaela opone elawamo ka:na:ma:latelema:, wiyasiya iba:te ka:modobonamia:.

Lota (Luk 17.28-33; 2 Pit 2.7)

Lotako ebe A:ibalayamakono ekawino gudula. Ebene Godote A:ibalayamatamo oli opo ikaema: nanitabonomolo degiya, ebete ebe mulu opo uima: eba tolo, Lotate ebeno nabiwi atepate eba:go gito tiya. Iba:te ulama epetapilo ebe oli opolo eba nokolinalo, tete idilo Lotate ubi ebo iyatiya A:ibalayamako

atepate Sodomo kawo duliyomolamo tote ebo ka:nokolinama:. Wiyasiya ebe duliyomololo epate kawokawo kuba bilibilinomo epetapi dosiyodilolenakiya, ebema: Lotate ebeno tepo magumulo miboma: eda:nami. Ebene Sodomo duliyomolo epono kuba osiyodilole mabuma: Godote ebe duliyomolo elamo kubaima: nopo ebo iyatiya, wiyasiya ebe tanalo osiyodiloa:no ebete ebeno nopopi dopamo paliboliya Lotako ega:walo ebeno moto epo ibino igilo ka:pa:mula:lelaema:.

Mekisadeka – Godotamo Kalimagono Ikameopino Kawo Watodawa (Yu Epo 5.1–7.28)

Wagilamole Mabu Buka 14.8-20 me tanalote a niyatuamena, kapela opo epo epetapino gowelaopiate Ka:inane opono Sodomo duliyomolamo da:pelamiya, iba:te A:ibalayamakono ekawino gudu Lotako ega:walo ebeno moto epo ega:walo ibino inamabu bilibilinomo puwatete, ibino opamo tolame gabodo walo gito kowagilimiya. Ebene A:ibalayamate ebeno woko dubu bilibilinomago diya gabodo ibi da:na:ma:taliya, iba:tamo nemaimiote gowelao tanalo eba nosiyodilutalo, wato kikopu nelawete Lotako ega:walo ebeno moto epo ibino igilo ebo mula:lelamiya. Ebema: ebete gowelao tanalone eba olowamitalo, gabo tetelo Mekisadekate eba:go ebo alugiya, me dubu ebe Godotamo kalimagono ikameopino kawo watodawanomo idila. Ebe tetelo Mekisadekate Godoko aniya, ebete A:ibalayamako uwomua: tetelo ebe

wadenomamo kowalubinakoma:, ebene ebe atu tetelo A:ibalayamate gowelao magumulo duwatiya, ebete ebe inamabu bilibilinomo anagilamolete epetapi teni apuapu magumune kapiya idi lawenaki, kapiya idi lawenaki, Mekisadekatamo ebo ikameiya. Nanitabola, walone tetelo Yu epate ebe atumu ibino pali inamabu bilibilinomo magumulo teni epetapi magumune kapiya idi lawenaki, kapiya idi lawenaki, Godotamo kalimagono ikameopiatamo eba kunu ikalamolenakiya.

Mekisadekakono walogabo apune Godote Yu epo magumulo A:loniko ega:walo Libai gu dubu epetapi uwatiya iba:te ebetamo kalimagono ikameo woko kosiyodilolenama:, wiyasiya ale me tanalo numitama:, Libaikono ewono nabiwi A:ibalayamate ebeno wokilo Mekisadekako unamo eba adipatelo ebetamo inamabu nilakapolo gito ikameiya. Ebe tanalone a iyatawala Godotamo kalimagono ikameopi bilibilinomo magumulo Mekisadekakono elawote wokopi epetapi bilibilinomono elawo odoiliya, iyo, ibi magumulo ebe dopodawanomola. Me ebe mabuma: Yu Epono Buka osiyodilodawate a niyatuamena, Mekisadekate Godotamo kalimagono ikameopino watodawama: keba kunu keda:namile, ka:lo Ya:sute ebe atumu a nanitabokobi midipiatamo ebako wokodawama: keda:na. Iyo, ebete me opo epono iyaiya kuba egebolelaema: ebeno kalima Godotamo dikamiya, ebe kalima ikame tanalono elawote wokopi epetapino kalima

ikame elawo nanitabonomolo odoiliya.

Mosese

Yu epate Isipiti opolo wiya: wokopima: eba eda:onalo, Godote Moseseko ebo lawiya ebete ibi ebe temeteme opone wagailite ibino Ka:inane mulu opamo kemagatalema:. Iba:te ulama epetapilo bulu opolo latepaoago eba tolamenalo, Godote ibino igilo ka:mula:lelamenakoma: Mosesedo iyaiya anoano tanalo epetapi osiyodilolenaki. Ega:walo Godote ebedo ebeno iyaiya totomu tabo ega:walo iyatulame tabo bilibilinomo Yu epatamo ikalamiya. Ebe tetelo Godote a:ka:tuwa: ebeno teni kawokawo totomu tabo netewa dilidili nokolamo akulolete Mosesetamo gito ikamiya, wiyasiya totomu tabo epetapi ega:walo iyatulame tabo epetapi Mosesete Godokono Bukano dopo paibu buka eba osiyodilolelo ebamo ebo akuloliya.

Nowa (Ma:t 24.37-38; Luk 17.26-27; Yu Epo 11.7; 1 Pit 3.20; 2 Pit 2.5)

Nowako tetelo me opo epate kawokawo kuba bilibilinomo eba osiyodilolenalo, Nowako kapiyate tuputupudawanomoma: eda:nami. Ebema: Godote Nowako naniya, ebete epono kuba osiyodilole mabuma: ulama obo me opo kawonomamo kapalibomene ibi bilibilinomo kopoliyadigalema:. Ebene Nowate Godokono tabamo eba tuduwatalo kawo penomo ebo osiyodiliya, ebe ega:walo ebeno moto epo ega:walo digilona ebe inamabu epetapi ibino igilo ka:mula:lelaema:.

Pa:lisi Tanebapi

Buka ka:la:mioledawa, a:ma: Pa:lisi tanebapino tanalo iyatawama: dowagela:emene, modobola a:ma: Ma:t 3.7, Mak 2.16, Luk 5.30, ega:walo Yon 1.24 tetelo da:pola:na ebe iyaiya walubi tabo ebo nulamiye.

Sa:diyusi Tanebapi

Buka ka:la:mioledawa, a:ma: Sa:diyusi tanebapino tanalo iyatawama: dowagela:emene, modobola a:ma: Ma:t 3.7, Ma:t 22.24, Mak 12.19, ega:walo Luk 20.28 tetelo da:pola:na ebe iyaiya walubi tabo ebo nulamiye.

Sainai Ununomo Damela (Ali 7.30; Gal 4.24-25; Yu Epo 12.18-21)

Sainai Ununomo Damela ebe Mosesete 40 egelamo eba nokolilo Godote ebetamo ebeno totomu tabo bilibilinomo dikameiya ebe dame-lala.

Saitana

Saitanako ebe kubakuba uliyana bilibilinomono watodawala. Dopamo ebete Unu Duliyomolono nopodawa idima: eda:nami, wiyasiya ebete Godotamo tuduwatama: ubia:noma: eda:te eba:go gowela ebo wagilimiya. Me tetelo ebete me opolo a:da: elemasigi woko eba osiyodilonalo, epate Godokono totomu tabo wakalaima: ebete ibi kuba gabamo wabuga:tale gabodo magatalenako.

Sela (Lom 4.19; 9.9; Gal 4.21-31; Yu Epo 11.11-12; 1 Pit 3.6)

Selako ebe A:ibalayamakono kamiyalela. Ebete ulama bilibilinomo epetapilo ta:li

kamiyalema: eda:nami, wiyasiya ebete Godoko nanitabokobi midi tanalodo gudu Aisa:keko ebeno awitamo ebo alaimiya.

Sisa – Loma Duliyomolo Epono Kawo Elawodubunomo

Buka ka:la:mioledawa, a:ma: Sisakono tanalo iyatawama: dowagela:emene, modobola a:ma: Ma:t 22.15, Mak 12.13, Luk 20.20, ega:walo Yon 19.12 tetelo da:pola:na ebe iyaiya walubi tabo ebo nulamiye.

Ya:ikobo

Aisa:kekono nedewale dubu gudi Ya:ikoboko ega:walo Isoko magumulo Ya:ikobote ekawima: eda:nami. Wiyasiya tete idilo Isote ebeno bae kape kopoliyama:, bae ebeno ekawi Ya:ikobogodone eba lawelo ebeno dopo guduma: eda: tanalo kawo tanaloa:ma: gelo Ya:ikobotamo gito ikamiya. Nanitabola, Godote dopamo Aisa:kekono nabiwi A:ibalayamatamo tabo ma kunu giya, ebete ebeno walone gudi magumulo me opo epo bilibilinomo kowalubilinama: ibino Igilo Mula:lelamedawa kadipatemene. Isoko ebe dopamo dawokaliya ebe gudula, wiyasiya ebeno tepo magumuno kuba woki mabuma: Godote ebe balamo eba iyatilo ebeno ekawi Ya:ikoboko ebo lawiya, ebema: walone tetelo Ya:sute Ya:ikobokono walone gudi magumune pawokaliya, Isokono walone guda:godonea:.

Ya:ikobokono mailo idi ebe Isalaelatela. Yu epono 12 gu tanebapiate ebeno 12 dubu guda:godone maimiya.

Ya:sukono Mailo

Ya:su mailo magumu ebe Igilo

Mula:ledawala. Godokono Bukate Ya:sukono iyaiya mailo epetapi ma kunu awokalilamena – Keliso, Mesaya, Godokono Gudu, Epono Naniwi, Godokono Sipi-goeo Da:peso, ega:walo Da:ibidokono A:la:mu.

Ya:sukono 12 Alibolepi Dubu (Ma:t 10.1-4; Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)

Ebeno waloma:tapi bilibilinomo magumulo Ya:sute kapiyakapiya dubu uwatete ibi ebeno alibolepima: ka:la:miya. Ebene netewa-kapiya ulama magumulo iba:te eba:go eba ilukulinalo, Godote Kawo Elawodawama: deda:na ebete ebe tanalono iyaiya tanalo ibi ebo iyatulamenaki, ega:walo ebete kewa olotolowalo a:ete netewa-kapiya egelalo walo da:kemaigiya, me dubate ibino balida:mo umiya. Ya:sute me opono iyaiya opamo ibi ebema: aliboliya, iba:te ebeno Wade Tabo epatamo eba nikiyawaolo ebeno nani sosi kapiya ebolo ka:nowagilima:.

Godokono Bukate Poloko ega:walo Banabasiko ega:walo nanitabokobi midipi epetapi ibi atumu alibolepima: keka:la:mina, mabu Ya:sute ibi atumu iyaiya opo epetapilo ebeno sosi ka:nowagilima: aliboliya.

Yaona (Ma:t 12.39-41; 16.4; Luk 11.29-32)

Yaonako ebe Godokono woki awokalimidawa idila. Tete idilo Godote ebe Niniba kawo duliyomolamo alibiya, ebete ebeno tabo ebo ka:nikiyawaoma:, wiyasiya Yaonako ubia:nola. Ebe mabuma: ebete kawo palai peamo olote mulu opo ida:mo to ebo wagilimiya. Gabo tetelo Godote ebeno tuduwata: mabuma: kawo awanomo dapalibiya, pe wokopiate Yaonakono kuba osiyodilo tanalo iyatawaote ebe

obamo gito baːidiliya. Wiyasiya Godote Yaonako eba nilakapotelo kawo namo ebe palibiya, namote ebe alopoga gabodo ebeno igilo kaːmulaːemaː. Ebene netewa-kapiya egelalo namote Yaonako kewaː kolomono balamo daːnedalopeamidiya, ebete woki iyakobi midite Niniba duliyomolamo gito tiya ebolo Godokono tabo kaːnikiyawaomaː.

Yelemaya (Maːt 2.17; 16.14; 27.9)

Yelemayako ebe Godokono woki awokalimipi magumulo wade wokodawanomo idimaː edaːnami. Yelemayakono walogabo apune Yaːsute pete me opolo eba pokolinalo kebe tanalo bilibilinomate ebetamo daːpemaimiomaːnaː, Godote Yelemayado ebe tanalo bilibilinomo dopamo awokalilamenaki.

Yosuwa (Ali 7.45; Yu Epo 4.8)

Mosesete daːiya ebe tetelo Godote Yosuwako ebe lawiya, ebete Yu epo Kaːinane opamo magatalete ebe opono iyaiya epagodone gowelao gabodo kaːnelaemaː. Ebene ibaːte gowelao magumulo wato kikopu delawiya, ebe tetelo Yosuwate ebe opo Yu epono 12 gu tanebapiatamo gito anagilamoliya. Nanitabola, ebe opo ebe Godote Aːibalayamakono walone gudaːtamo nanitabolo ikalaemaː degiya ebe opola.

Yu Dubuno Tama Itamida Pukala Iyati Tanalo

Yu epono osiyodilo tanalo ma kunula, ibino dubu gudaːte awokalaote aːiti egela eba ilukulilo, ibaːte tama itamida pukala ibaːtamo ebo alomolamenaka, mabu ibaːte me osiyodilo

tanalodo Godokono iya eponomoma: deda:ona ebe tanalo awokaliminaka. Nanitabola, Godote A:ibalayamako aniya, ebe ega:walo ebeno walone guda:te ebe tanalo uwomua: tetelo ibino dubu guda:tamo kosiyodilonakoma:.

Ya:sukono alibolepiate ebeno Wade Tabo iyaiya opolo kiyawao dowagilimiya, ebe tetelo sosi epo magumulo Yu dubu epetapiate negelanakiya, Yua:pi nanitabokobi midipi dubu magumulo potele tama itamida pukala lawea:no ebete Godogodone igilo mula: tanalo a:kelaemene. Ebema: Polote ebe Yu dubago kawonomamo eba apaminateuilo negenaki, Ya:sute epono kuba egebolelaema: a:ete walo da:kemaigiya, lumagite ebe tanalo nanitabokobi eba midinalo igilo mula: tanalo ebo kelaemene. Iyo, nanitabola, Godote lumagino nanitabokobi midi tanalo kapiyado ebeno tepo magumu iyakobi ka:midimene, unu tama osiyodilo tanalodoa:.

Yu Epo

Yu epo ebe A:ibalayamakono gudu Aisa:keko ebeno gudu Ya:ikobogodone demaimiya ebe epola, wiyasiya piyate A:ibalayamakono gudu idi Isamaelagodone demaimiya me opo epate ibi Yu epoma: keka:la:mina:.

Yu Epono Balidi Ibilamole Moto

Yu epono iyaiya duliyomololo ibino balidi ibilamole motote belamota:ona. Ebene ibino wokoa: talena egelalo iba:te ebe motolo danaladabutinaka, iba:te ebolo Godoko eba amamatelo ebeno Buka tabo eka:la:miolenaka, ega:walo ebe iyaiya tabono magumu tanalo

iyatulamenaka, ega:walo oale Godotamo alapionaka, ega:walo towetowe tabo ebetamo owadipalatelenaka.

Ya:suko tetelo Yu epate ibino balidi ibilamole motolo tanalo idi ma kunu a:kosiyodilonakiya, iba:te tete epetapilo epono iyaiya tanalo ebo anagilamelelamenakiya.

Yu Epono Wokoa: Talena Egela

Godokono Bukate a ma kunu iyatuamena, ebete sikisi egela magumulo me opo ega:walo opono iyaiya inamabu osiyodilolete, sebeni egelalo ebete ela amiti. Ebe mabuma: Moseseko tetelo Godote Yu epatamo totomu ebo ikalamiya, iba:te atumu sikisi egela magumulo ibino iyaiya woko osiyodilolete, sebeni egelalo iba:te ela eba amiutalo ebe ebo namamatenakoma:na:.

Ebene Ya:suko tetelo Yu watowatopi epetapiate me wokoa: talena egelano tanaloma: iyaiya pukala bilibilinomo epetapi epatamo eba alomolo, piyate ibino pukala wakalamipima: deda:onamiya, iba:te iba:tamo ebema: dowaonamiya. Iyo, wokoa: talena egela idilo Ya:sute temetema:go kamiyale wadekobi da:midiya, ebema: Yu watowatopi epetapiate ebe kawiya aniya, ega:walo wokoa: talena egela idilo ebeno waloma:tapiate kono pali magumudo eba tolamitalo kapiyakapiya kono kubakubadopo da:nowakalamiya, Yu watowatopiate ibino osiyodilo tanalo kubama: ebo geliya.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 4 Mar 2024
cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7